

INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA
i GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
– PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

AGENCJA
RYNKU ROLNEGO

MINISTERSTWO ROLNICTWA i ROZWOJU WSI

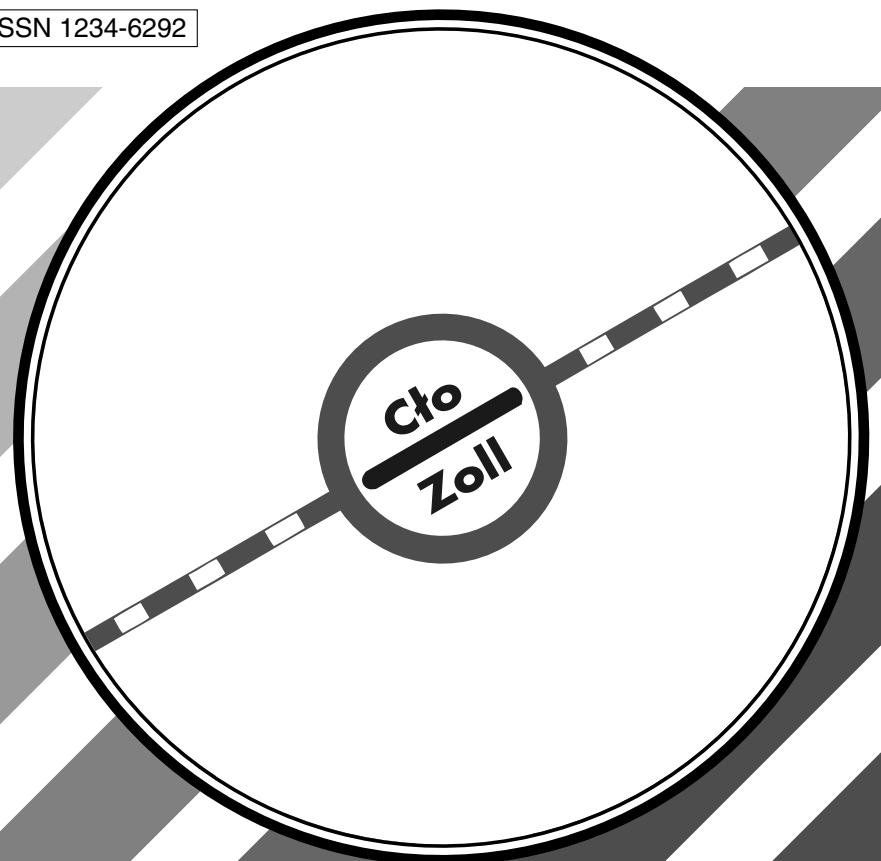
NR
22

HANDEL ZAGRANICZNY PRODUKTAMI ROLNO-SPOŻYWCZYMI

stan i perspektywy

ISSN 1234-6292

**ANALIZY
RYNKOWE**

GRUDZIEŃ 2005

Analizy są finansowane przez
AGENCJĘ RYNKU ROLNEGO
oraz
INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA I GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
– PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

Spis treści

REASUMPCJA

- I. Uwarunkowania makroekonomiczne
- II. Ogólna ocena handlu zagranicznego produktami rolno-spożywczymi – *W. Łopaciuk*
- III. Stan i perspektywy handlu zagranicznego wybranymi produktami rolno-spożywczymi
 1. Zboża – *W. Łopaciuk*
 2. Produkty upraw oleistych – *W. Dzwonkowski*
 3. Cukier i przetwory – *P. Szajner*
 4. Ziemniaki i przetwory – *W. Dzwonkowski, M. Krzemiński*
 5. Owoce i przetwory – *B. Nosecka*
 6. Warzywa i przetwory – *A. Bugała*
 7. Mleko i przetwory – *P. Szajner*
 8. Żywiec i mięso wołowe – *D. Rycombel*
 9. Wieprzowina – *D. Rycombel*
 10. Żywiec i mięso baranie – *D. Zawadzka*
 11. Żywiec i mięso końskie – *D. Zawadzka*
 12. Drób – *D. Rycombel*
 13. Ryby i przetwory – *K. Hryszko*
- IV. Aneks

**Przy publikowaniu fragmentów analizy oraz informacji i danych liczbowych
prosimy o podanie źródła.**

Analizę przygotowano w Zakładzie Badań Rynkowych IERiGŻ-PIB
Świętokrzyska 20, 00-950 Warszawa
Kierownik Zakładu – prof. dr hab. Jan Małkowski, tel.: (0·prefiks·22) 827-36-64

AUTORZY:

mgr inż. Wiesław Łopaciuk
• IERiGŻ-PIB • Warszawa
Tel.: (0·prefiks·22) 50-54-551

mgr Anna Bugała
• IERiGŻ-PIB • Warszawa
Tel.: (0·prefiks·22) 50-54-440

mgr Wiesław Dzwonkowski
• IERiGŻ-PIB • Warszawa
Tel.: (0·prefiks·22) 50-54-616

mgr inż. Krzysztof Hryszko
• IERiGŻ-PIB • Warszawa
Tel.: (0·prefiks·22) 50-54-719

mgr Marcin Krzemiński
• IERiGŻ-PIB • Warszawa
Tel.: (0·prefiks·22) 50-54-551

dr Bożena Nosecka
• IERiGŻ-PIB • Warszawa
Tel.: (0·prefiks·22) 50-54-553

mgr inż. Danuta Rycombel
• IERiGŻ-PIB • Warszawa
Tel.: (0·prefiks·22) 50-54-616

mgr inż. Piotr Szajner
• IERiGŻ-PIB • Warszawa
Tel.: (0·prefiks·22) 50-54-719

mgr Danuta Zawadzka
• IERiGŻ-PIB • Warszawa
Tel.: (0·prefiks·22) 50-54-448

Analizę zrecenzowała i zatwierdziła w dniu 22.11.2005 r. Rada Rolniczych Analiz Ekonomicznych w składzie:
Zdzisław Adamczyk, Tadeusz Chrościcki, Jan Małkowski, Bożena Nowicka, Roman Urban (wiceprzewodniczący),
Zdzisława Wiśniowska-Antonik, Maria Zwolińska (przewodnicząca).
Kolejna analiza wydana będzie w maju 2006 r.

REASUMPCJA

W 2005 r., pomimo spowolnienia, dynamika obrotów polskiego handlu zagranicznego była relatywnie wysoka. W pierwszym półroczu 2005 r. eksport w cenach bieżących wyniósł 33,6 mld EUR, a import 37,9 mld EUR. W porównaniu z analogicznym okresem 2004 r., eksport i import zwiększyły się odpowiednio o 21 i 11%. Ujemne saldo zmniejszyło się do 4,3 mld EUR, wobec 6,4 mld EUR przed rokiem. W okresie styczeń–sierpień 2005 r. nastąpiło dalsze, nieznaczne zmniejszenie dynamiki obrotów, a ujemne saldo wyniosło 7,0 mld EUR, wobec 8,3 mld przed rokiem.

W handlu zagranicznym produktami rolno-spożywczymi nastąpił dalszy wzrost dynamiki. Wbrew wcześniejszym obawom, polski rynek nie został zdominowany towarami sprowadzanymi z UE, a rozwój eksportu przekroczył wszelkie oczekiwania. Wartość eksportu rolno-spożywczego wzrosła o 44% do 3,2 mld EUR, a importu o 24% do 2,5 mld EUR. Dodatnie saldo handlu zagranicznego tymi produktami osiągnęło 0,7 mld EUR wobec 0,2 mld EUR w pierwszej połowie 2004 r., a po ośmiu miesiącach przekroczyło 1 mld EUR (0,5 mld EUR w analogicznym okresie 2004 r.).

W dalszym ciągu rośnie znaczenie dużych partnerów handlowych, a zmniejsza się rola małych. Obserwuje się trend wzrostowy w eksporcie do krajów rozwiniętych, za wyjątkiem krajów zamorskich (USA, Kanada, Japonia, Australia). W przeciwieństwie do poprzedniego roku, rośnie eksport do krajów mniej rozwiniętych ekonomicznie. W 2005 r. znacznie wzrosły obroty handlu za-

granicznego z UE, krajami WNP i krajami rozwijającymi się. Dynamicznie rośnie eksport do UE-15. Przełamana została stagnacja w eksporcie do krajów UE-10. Zahamowano tendencję spadkową w eksporcie do EFTA, krajów bałkańskich oraz krajów rozwijających się.

W imporcie rośnie znaczenie krajów rozwijających się, które są dostawcami surowców oraz towarów nie produkowanych w kraju. W 2005 r. kontynuowane były tendencje obserwowane w 2004 r. (wzrost przywozu ze wszystkich ugrupowań za wyjątkiem krajów bałkańskich). Podobnie jak w poprzednich latach, głównymi partnerami handlowymi były kraje UE, które stopniowo umacniają swą dominację w polskim handlu zagranicznym produktami rolno-spożywczymi.

W obrotach produktami rolno-spożywczymi z poszczególnymi ugrupowaniami notowano poprawę sald, za wyjątkiem EFTA i pozostałych krajów rozwiniętych, gdzie nastąpiło pogorszenie ujemnych sald.

W pierwszej połowie 2005 r. znacznie zwiększył się eksport zarówno produktów roślinnych, jak i zwierzęcych. Wartość eksportu produktów zwierzęcych zwiększyła się o 56% i osiągnęła 1,33 mld EUR. Znacznie wzrosły wpływy ze sprzedaży za granicę większości produktów z tej grupy. Wartość eksportu produktów roślinnych wzrosła o jedną trzecią do 1,6 mld EUR. Poprawa wynikała głównie z większego eksportu cukru i wyrobów cukierniczych, zbóż i przetworów zbożowych, wyrobów tytoniowych oraz produktów ogrodnictwa.

W imporcie rolno-spożywczym odwróciły się tendencje obserwowane przed rokiem. Dynamika importu produktów zwierzęcych (wzrost o 49% do 0,5 mld EUR) była znacznie wyższa od dynamiki importu produktów roślinnych (wzrost o 17% do 1,7 mld EUR). Dwukrotnie wzrosła wartość importu żywych zwierząt (głównie bydła), mięsa i przetworów oraz produktów mleczarskich. Duży był również wzrost importu ryb i przetworów rybnych. Spośród produktów roślinnych najbardziej wzrósł import ziemniaków i przetworów ziemniaczanych, cukru i wyrobów cukierniczych, warzyw i przetworów, owoców i przetworów (o 28%).

W lipcu i sierpniu 2005 r. dynamika obrotów handlu rolno-spożywczego była nieznacznie mniejsza.

Według wstępnych szacunków dodatnie saldo obrotów produktami rolno-spożywczymi w 2005 r. osiągnie rekordowy poziom około 1,5 mld EUR (0,8 mld EUR w 2004 r.). Na poprawę saldałoży się wzrost wpływów z eksportu o 24% do 6,5 mld EUR. Wydatki na import mogą wzrosnąć o 13% do 5,0 mld EUR. W I połowie 2006 r. dotychczasowe tendencje w handlu zagranicznym produktami rolno-spożywczymi będą kontynuowane, ale ich nasilenie będzie znacznie mniejsze.

Wartość eksportu w I połowie 2006 r. może osiągnąć około 3,2 mld EUR, i być o 2% wyższa niż w pierwszej połowie poprzedniego roku. Wydatki na import wzrosną o około 7% do 2,6 mld EUR. Saldo obrotów może więc wynieść około 0,6 mld EUR, wobec 0,7 mld EUR poprzednio.

SUMMARY

Despite some decline the dynamics of Polish foreign trade in 2005 still was relatively high. In the first half of 2005 the value of exports at current prices totalled EUR 33,6 billion and the value of imports EUR 37,9 billion. Comparing to corresponding period of 2004 export and import increased by 21 and 11% respectively. The negative balance of trade amounted to EUR 4,3 billion versus EUR 6,4 billion a year ago. Over the period of January – September 2005 the dynamics declined further and the negative balance totalled EUR 7,0 billion versus EUR 8,3 billion in January – September 2004.

On the other hand the situation in foreign trade in agri-food products showed a consequent increase of the turnover dynamics. Contrary to previous expectations Polish market did not suffered from an excessive inflow of commodities imported from the EU and developments in exports exceeded even the most optimistic scenarios. The value of agri-food exports increased by 44% to EUR 3,2 billion and the value of imports by 24% to EUR 2,5 billion. The positive balance of foreign trade in agri-food products reached totalled EUR 0,7 billion versus EUR 0,2 billion in the first half of 2004 and after eight months of 2005 exceeded EUR 1 billion (EUR 0,5 billion in January – September 2004).

The importance of large trading partners keeps increasing at cost of the small ones. The exports to developed countries (except of overseas countries such as USA, Canada, Japan, and Australia) show an upward tendency. Contrary to the previous year the exports to less developed coun-

tries started to grow. In 2005 significant increase occurred in turnover with the EU, CIS and developing countries. The exports to the EU-15 show a high growth rate. Stagnation in exports with EU-10 and EFTA has been overcome. A downward tendency in exports to EFTA, Balkan countries and developing countries has been hampered.

The importance of developing countries supplying raw materials and the commodities not produced in Poland keeps constantly increases. In 2005 the value of imports increased in the case of all country groups (except of Balkan countries). Similarly to previous years the EU occupies the position of main trading partner.

Except of EFTA and developed countries (deterioration of negative balances) the balance of agri-food trade with particular groups of countries in 2005 improved.

In the first half of 2005 the exports of livestock and crop products showed a significant increase. The value of livestock product exports increased by 56% and totalled EUR 1,3 billion. Bulk increase was reported in the revenue on exports of all major commodities. The highest increase concerned dairy products, live animals, meat and meat products. The value of imported crop products increased by one third to EUR 1,6 billion. The increase resulted from growing exports of sugar and sugar products, grain and grain products, tobacco products and horticultural products.

Concerning agri-food imports the tendencies observed a year ago

turned reverse. The rate of livestock product import (increase by 49% to EUR 0,5 billion) considerably exceeded the rate of crop product import (increase by 17% to EUR 1,7 billion). The value of imports of live animals (mainly cattle), meat and meat preparations and dairy products doubled. Bulk increase occurred also in imports of fish and fish preparations. Concerning crops products the highest increase in imports occurred in the case of potatoes and potato preparations, sugar and sugar preparations, fruits and vegetables and their preparations.

In July and August the dynamics of foreign trade in agri-food products was significantly lower than in the first half of 2005.

According to preliminary estimates the positive balance of agri-food trade in 2005 is estimated to reach a record level of EUR 1,5 billion (EUR 0,8 billion in 2004). Such improvement would result from the increase in export revenue by 24% to EUR 6,5 billion, while the value of imports would increase by 17% to EUR 5,0 billion. In the first half of 2006 the developments observed in 2005 will be continued but with significantly smaller scope.

The value of agri-food exports in the first half of 2006 is forecast 2% up from the first half of 2005 at about EUR 3,2 billion, while agri-food import value is expected to increase by 7% to EUR 2,6 billion. Therefore the positive balance would total ca EUR 0,6 billion versus EUR 0,7 billion in the first half of 2005.

W serii Analizy Rynkowe w najbliższym czasie ukazać się:

1. Popyt na żywność (6) • grudzień 2005,
2. Rynek cukru (28) • grudzień 2005,
3. Rynek ryb (4) • grudzień 2005,
4. Rynek środków produkcji i usług dla rolnictwa (29) • marzec 2006,
5. Rynek pasz (19) • marzec 2006,
6. Rynek mleka (30) • kwiecień 2006,
7. Rynek drobiu i jaj (29) • maj 2006,
8. Rynek ziemniaka (29) • maj 2006,
9. Handel zagraniczny produktami rolno-spożywczymi (23) • maj 2006,
10. Rynek mięsa (30) • maj 2006,
11. Rynek zbóż (30) • czerwiec 2006,
12. Rynek rzepaku (29) • czerwiec 2006,
13. Rynek owoców i warzyw (28) • czerwiec 2006,
14. Rynek ziemi rolniczej (9) • wrzesień 2006.

Prenumerata Analizy (2 zeszyty) w 2005 roku wynosi 40 zł.
Zamówienia z podaniem tytułu i ilości egzemplarzy prosimy kierować do Działu Wydawnictw
Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowego Instytutu Badawczego,
ul. Świętokrzyska 20, skr. poczt. 984, 00-950 Warszawa. Tel.: (0-prefiks-22) 50-54-685, faks: 827-19-60
e-mail: dw@ierigz.waw.pl <http://www.ierigz.waw.pl>
